

ДОВІЧНА ВІДДАНИСТЬ

Старійшина Даллін Х. Оукс

З Кворуму Дванадцятьох Апостолів

Вогник ЦСО для молодих дорослих • 1 травня 2005 р. • Окленд, Каліфорнія

Мої брати і сестри, я вдячний хору за цю зворушливу й натхненну музику, і вдячний президенту Стівену Едгрелю за вступні слова.

Мені приємно бути тут, в Окленді. Тим з вас, хто присутній тут, і тим, хто знаходиться в інших місцях, я висловлюю подяку за вашу присутність.

Я радий виступати перед цим зібранням молоді віком від 18 до 30 років. Наша наймолодша дочка знаходиться якраз у цій віковій категорії. Те саме можна сказати про 15 з наших 28 внуків та внучок. Отже, я по-особливому зацікавлений молоддю від 18 до 30 років.

Живіть за євангелією кожного дня

Звертаючись до вас, я звертаюся до майбутнього. Ви є майбутніми провідниками в бізнесі, освіті, науці, в управлінні містами, штатами і державами, а також у Церкві. Ще важливіше, що ви є майбутніми провідниками сімей у Церкві.

Готуючись до цього вечора, я вивчав промову, виголошену на нещодавньому вогнику ЦСО для молодих дорослих. Це було в неділю, 6 лютого, у Мерріот-центрі УБЯ. Промовцем був старійшина Расселл М. Нельсон з Кворуму Дванадцятьох Апостолів. Вивчення його промови було для мене і повчальним, і живим.

Ви пам'ятаєте, що старійшина Нельсон просив вас “подумати про себе—не сьогоднішніх, а про таких, якими ви можете стати через 50 років”. Він запитував: “Ким вам хотілося б *бути* через 50 років?” Тоді він передав велике послання “Віра і сім'ї”. Він розповідав про своє життя і про свою дорогу дружину Денцель. Він розповідав про її тривалі зусилля, докладені, аби здобути освіту. Він розповідав про ті рішення, які вони приймали у сімейному житті, шукаючи найперше царства Божого. Віра, як він сказав, була “дорогою-казною зіркою їхнього сімейного життя”. Він згадав про те, що протягом більш як 12 років не надсилав рахунків за хірургічне лікування, доки не закінчив медичний учбовий заклад. На той час у них було п'ятеро дітей. Ви можете уявити, яку вони виявляли віру і на які жертви йшли, аби підтримувати сім'ю, поки

доктор Нельсон закінчував свій тривалий період професійної підготовки. (Див. *Віра і сім'ї* [Вогник ЦСО для молодих дорослих, 6 лютого 2005 р.], сс. 1–2).

Якщо ви чули прекрасне послання старійшини Нельсона на квітневій конференції, ви знаєте, чому для мене це було живим досвідом—читати його промову для ЦСО, виголошену 6 лютого. У тій промові він склав чудову й заслужену подяку своїй дорогій дружині, і всього лише шість днів потому вона раптово померла. Воістину, як навчав нас старійшина Нельсон, життя приносить певні несподіванки, і для кожного з нас добре не тільки здивлятися в те, ким ми хочемо стати через 50 років, але й жити щодня так, щоб ми завжди були готові, якщо нас раптово покличуть додому.

“Дивіться, виконуйте це”

Минулого тижня я розмовляв з одним членом Кворуму дванадцятьох стосовно коментарів, які ми отримуємо з приводу наших виступів на квітневій конференції. Мій друг сказав, що хтось сказав йому: “Я просто насолоджувався вашою промовою”. Ми обидва зійшлися на тому, що це не той коментар, який нам приємно отримувати. Як сказав мій друг: “Я виступав не для того, щоб цим *насолоджувалися*. Він що, думає, що я якийсь розважальник?” Ще один член нашого Кворуму приєднався до нашої розмови і сказав: “Це нагадує мені історію про доброго священика. Коли один з парафіян сказав йому: “Я просто насолоджувався вашою сьогоднішньою проповіддю”,— священик відповів: “У такому разі, ви не зрозуміли її”.

Ви, можливо, пам'ятаєте, що на цій квітневій конференції я говорив про порнографію. Ніхто не казав мені, що “насолоджувався” цією промовою—ніхто! Насправді, в ній і для мене не було нічого такого, чим можна насолоджуватися.

Я згадую ці нещодавні розмови, щоб викласти наступний принцип: послання, яке виголошується Генеральним авторитетом на Генеральній конференції—послання, підготовлене під впливом Духа, щоб

просувати роботу Господню—воно дається не для того, щоб їм насолоджувалися. Воно дається, щоб надихати, наставляти, ставити завдання або виправляти. Його виголошують, щоб його чули під впливом Духа Господнього, так щоб слухач пізнав з цієї промови і від Духа, що саме, йому *робити*.

Цар Веніямин розумів цей принцип і пояснив його. Його велика проповідь, записана в кількох перших розділах Книги Мосії, починається цими словами:

“Браття мої, всі ви, хто зібрався разом, ви, хто може почути мої слова, які я буду говорити вам у цей день; ... я наказав вам приходити сюди не для того, щоб ви поставилися легковажно до слів, які я буду говорити, але для того, щоб ви прислухалися до мене, і відкрили свої вуха, щоб почути, і свої серця, щоб зрозуміти” (Мосія 2:9).

Як навчав цей пророк-цар, коли ми приходимо, щоб почути слугу Господнього, ми не повинні “легковажно ставитися до слів”, які він проголошує. Це наш обов’язок—відкрити наші вуха, щоб чути, і наші серця—щоб розуміти. І ми повинні прагнути зрозуміти, що саме нам слід *робити* з тим, про що йдеться у посланні. Я впевнений, що саме це і мав на увазі цар Веніямин, бо він сказав далі у своєму великому посланні: “І ось, якщо ви вірите всьому цьому, дивіться, виконуйте це” (Мосія 4:10). Будь-ласка, тримайте в пам’яті цей принцип, поки я говоритиму з вами цього Суботнього дня.

“Спокійна і постійна довічна відданість”

Я назвав свою промову “Довічна відданість”. Я взяв цю назву зі слів губернатора Іллінойсу Едлая Е. Стівенсона, який був кандидатом на президентських виборах 1952 р. від Демократичної партії. Він був хорошою людиною, і він став би президентом, якби його суперником не був дуже популярний Дуайт Д. Ейзенхауер.

Виступаючи на конгресі Американського легіону, Стівенсон виголосив мудре твердження стосовно патріотизму. Він сказав, що нам потрібен “не короткий і несамовитий вибух емоцій, але спокійна і постійна довічна відданість” (speech given Aug. 27, 1952, quoted in John Bartlett, comp., *Familiar Quotations*, 13th ed. [1955], 986). Мені подобається ця фраза: “Не короткий і несамовитий вибух емоцій, але спокійна і постійна довічна відданість”. Я використаю це описання патріотизму як формулу того, як ми маємо жити за євангелією.

Деякі люди живуть за євангелією у “коротких і несамовитих вибухах емоцій”, за якими йдуть довгі періоди відступництва або служіння, що є несистематичним і поверховим. Те, що ми потребуємо в житті за євангелією, це “спокійна і постійна довічна відданість”.

Отже, що це означає—дотримуватися заповідей, зберігати наші завіти і служити Господу з “спокійною і постійною довічною відданістю”? Це означає бути 100 відсотковим святим останніх днів протягом 100 відсотків нашого часу. Вживаючи термінологію Писань, це означає слідувати напряму, що його цар Веніямин дав своєму народові: “Я б хотів, щоб ви були стійкі і непохитні, завжди багаті на добрі справи, щоб Христос, Господь Бог Вседержитель, міг запечатати вас до Себе” (Мосія 5:15). Це означає слідувати умовлянню, з яким звертався патріарх Легій до свого нестійкого сина: “О якби ти був, як ця долина, твердим, і стійким, і непохитним у виконанні заповідей Господа!” (1 Нефій 2:10).

“Довічна відданість” вимагає від людини спокійності і постійності, міцності й непохитності. Ми твердо тримаємося наших завітів, нашого провідництва і вчень слуг Господніх, так, щоб нам не бути, як писав апостол Павло “малолітками, що хитаються й захоплюються від усякого вітру науки” (Ефесеянам 4:14). Це наш стандарт і наша мета. Цей стійкий стандарт вимагає того, щоб ми уникали крайностей. Наша продуктивність має складати постійні 100 відсотків від вірного слуги, а не шалені та несамовиті 120 відсотків від фанатика.

Один хороший учитель, який навчав мене в УБЯ багато років тому, дав таке визначення поняттю “фанатик”: “Фанатик”—це той, який втратив бачення своєї цілі, але подвоїв свої зусилля по її досягненні”. Це визначення було для мене хорошою вказівкою протягом усього життя, і я рекомендую і вам скористатися з нього. Не прагніть довести свою відданість фанатичними “перевищеннями плану” або іншими доказами “святості”. Ми сплачуємо нашу десятину, але пам’ятаємо, що десятина—це постійні 10 відсотків—не 8 відсотків і особливо не періодичні й несамовиті прориви в 12 відсотків.

Це нагадує мені про те занепокоєння, яке висловлював Президент Гарольд Б. Лі, коли я був президентом УБЯ. Незадовго до освячення храму в Прово він сказав мені про те, що непокоїть тим, що цей поруч розташований храм може спонукати деяких студентів УБЯ відвідувати його настільки часто, що це заважатиме їхньому навчанню. Він закликав мене попрацювати

з президентами колів УБЯ, щоб ми були впевнені, що студенти розуміють, що навіть те, що є таким священним і важливим, як храмове служіння, необхідно виконувати з мудрістю, щоб студенти не ігнорували свої заняття, які мають бути предметом їхньої найбільшої уваги в студентські роки в УБЯ.

Небезпека концентрації надмірних зусиль на одному хорошому принципі

Понад десятиліття тому я виступав з промовою, що називалася “Наші сильні сторони можуть призвести нас до падіння” (“Our Strengths Can Become Our Downfall”) (*Ensign*, Oct. 1994, 11–19). Я говорив про те, що відбувається, коли ми беремо добрий принцип або заповідь і практикуємо це надмірно. Я навів 20 прикладів. Я взяв 5 з них для мого нинішнього прохання—практикуймо спокійну і постійну довічну відданість, а не те, що губернатор Стівенсон назвав “коротким і несамовитим вибухом емоцій”.

Доречно, що мій перший приклад стосується патріотизму. Навіть любов до країни, якщо вона є надмірною, може завдати нам духовної шкоди. Є деякі громадяни, чий патріотизм (як вони називають його) є настільки несамовитим і всепоглинаючим, що, здається, він забуває всі інші обов'язки, включаючи сім'ю і церкву. Наприклад, ми чуємо про деяких патріотів (так званих), які входять до лав приватних армій або забезпечують їх, які роблять приватну підготовку до збройних конфліктів. Їхня надмірна відданість одному з аспектів патріотизму завдає їм духовної шкоди, бо вони відходять від церковної спільноти і відокремлюються від управління, що його здійснюють цивільна влада, якій ми всі підвладні, згідно з нашим дванадцятим уложенням віри.

Мій другий приклад стосується тих, хто має всеохоплюючу відданість якійсь одній особливій доктрині або заповіді євангелії Ісуса Христа. Це може бути надзвичайна зосередженість на сімейно-історичній роботі або незвичайно інтенсивна увага до конституційного уряду або якийсь інший надзвичайний інтерес.

У своєму незабутньому посланні, виголошеному в 1971 р. на жовтневій конференції, старійшина Бойд К. Пекер порівняв повноту євангелії з клавіатурою фортепіано. Він нагадав нам, що людину може “приваблювати одна клавіша”, тобто якась доктрина, і вони хочуть, щоб її “грали знову і знову”. Він пояснював:

“Деякі члени Церкви, які мали б поводитися краще, вибирають улюблену клавішу або дві і безупинно

грають на них... Вони втрачають бачення того, що існує повнота євангелії, ... [яку вони відкидають] заради улюбленої ноти. Це стає перебільшеним і викривленим, і це веде їх до відступництва” (*Teach Ye Diligently* [1975], 44).

Ми можемо сказати про таких людей, як Господь сказав про членів секти шейкерів, “що вони прагнуть пізнати істину частково, але не всю” (УЗ 49:2). Отже, я кажу, стережіться улюблених клавіш. Якщо ви тиснете на одну клавішу і це веде до вимкнення або серйозної шкоди, завданої повній гармонії євангельської клавіатури, ви відходите від рекомендованої спокійної і постійної, довічної відданості.

Серед усіх цих прикладів небезпеки доведення добрих принципів до абсурду я мушу сповідати і свій власний недолік. Ви чули старе прислів'я: “Не будь першим, на кому випробовують нове, і не будь останнім, хто відмовляється від старого”. Коли справа доходить до технологічних див сьогодення в цьому поколінні, наприклад до комп'ютерів, то, мабуть, я є останнім, хто відмовляється в цьому питанні від старого.

Я донині користуюся механічною друкарською машинкою. Більше 50 років я писав листи і меморандуми, я складав частини моїх промов на механічних друкарських машинках, які змінювали у мене одну одну. Кілька років тому остання з них, моя перевірена, стара механічна друкарська машинка, зрештою вийшла з ладу. Я почав шукати їй заміну. Це було зробити нелегко.

У технологічному родоводі після механічних друкарських машинок іде електрична друкарська машинка. Я пропустив це покоління. Далі йдуть машинки, обладнані процесорами та дисплеями, і самі комп'ютери, які стають дедалі складнішими, як, наприклад той, що використовувала моя талановита секретарка Мардж Макнайт, готуючи численні чорнові варіанти цієї промови. У магазинах сьогодні продають комп'ютери, отже мені не варто було дивуватися, коли молодий продавець подивився на мене скляним поглядом, коли я запитав про портативну механічну друкарську машинку. Один парубок з багатою уявою з гордістю приніс мені електричну друкарську машинку, достатньо маленьку і легку, щоб носити її від однієї розетки до іншої, спитавши, чи це не те, чого я шукаю.

Зрештою, я знайшов маленьку крамничку, де сидів старий сивий хазяїн, і він знав, що таке портативна механічна друкарська машинка. У нього досі залишився один екземпляр десь у задній кімнаті, і я був

щасливий придбати її. Хазяїн був трохи здивований тим, що саме я буду робити з нею. Він був достатньо ввічливим, щоб не питати про це прямо, але зробив припущення. Передаючи мені мою нову портативну друкарську машинку, він сказав: “Такий товар ми продаємо рідко. Ви мабуть часто подорожуєте”. Так насправді було.

Я продовжу, навівши третій приклад контрасту між постійною відданістю і коротким та несамовитим вибухом емоцій. Готовність жертвувати, яку ми всі маємо в роботі Господній, дійсно є ознакою відданості. Насправді, це є завітом, який ми укладаємо у святих місцях. Але це слід уважно обмежувати до тих жертв, які Господь та Його провідники просять нас робити в цей час. Ми повинні сказати разом з Алмою: “Чому я повинен бажати більше, ніж виконувати роботу, до якої я був покликаний? (Алма 29:6). Людей, які вважають, що сплачувати десятину та пожертвування і працювати на тих посадах, куди їх було покликано, є недостатнім, можуть з легкістю відвести на манівці групи, які сповідують різні культури і пропонують те, що я назву “несамовитими каналами” для їхньої готовності жертвувати.

Четвертий приклад стосується цілей. Зосередженість на наших цілях—це велика сила. Ми всі бачимо добрі плоди цієї зосередженості. Однак інтенсивна зосередженість на цілях може спонукати людину забути про важливість праведних засобів. Коли це відбувається, то гідна похвали, постійна відданість може трансформуватися у небезпечну несамовитість необмеженості.

П'яте питання, в якому ми маємо йти постійним курсом і уникати несамовитих надмірностей, стосується фінансів. Нам заповідано давати бідним. Чи можна виконувати цей фундаментальний християнський обов'язок надмірно? Так, це можливо. Я бачив це. Мабуть, ви також бачили людей, які виконують обов'язок вділяти бідним до такої міри, що вони доводять до бідності власні сім'ї, віддаючи майно та час, яких потребують члени сім'ї.

Як говориться у старому селянському прислів'ї, не можна їсти насінне зерно. Ця надмірність позбавить нас здатності саджати і збирати врожай наступного року, щоб підтримати наші сім'ї і вділити бідним. Цар Веніамин, який заповідав своєму народові годувати голодних, вдягати нагих і відвідувати хворих і служити їм на полегшення (див. Мосія 4:26), також застерігав їх: “Стежте за тим, щоб усе це робилося з мудрістю і за порядком; бо не обов'язково, щоб

людина бігла швидше, ніж їй під силу” (вірш 27; див. також УЗ 10:4).

На завершення мого п'ятого прикладу я маю виголошити застереження. Виголошений мною принцип, що ми маємо бути постійно відданими і уникати несамовитих надмірностей, можуть зрозуміти і так, що ми маємо бути “середняками в усьому”. Це не так. Спаситель заповідав нам служити “всім серцем, могутністю, розумом і силою” (УЗ 4:2), “шукати ... завзято скарбів вічності” (УЗ 68:31) і бути “доблесними у свідченні Ісуса” (УЗ 76:79). Він також казав нам, що якщо ми “[літеплі] ... [Він][виплюне] [нас] з Своїх уст” (див. Об'явлення 3:16). Мета моїх прикладів—це те, щоб ми були постійними і послідовними в нашій відданості, наших зобов'язаннях і наших зусиллях.

Побачення у порівнянні з вештанням

Я намагався навести приклади того, як важливо мати постійну і довічну відданість, і застерігав щодо небезпеки доведення добрих принципів до надміру. Якщо мені ще не вдалося змусити вас розглянути вашу поведінку, то, мабуть, мій останній предмет таки зробить це.

У своєму зверненні в УБЯ, на вступних заняттях два тижні тому, старійшина Ерл С. Тінгі згадував статтю в нещодавньому номері журналу *Тайм*, присвячену молодим людям вашого віку. Там стверджується, що роки від 18 до 25 стають “виразною і окремою сферою життя, дивною, перехідною казковою землею між юністю та дорослим життям, де люди залишаються на кілька років, [відкладаючи] ... відповідальності дорослого життя на потім” (Lev Grossman, “Grow Up? Not So Fast”, *Time*, Jan. 24, 2005, 44). Стаття описує цих людей у перехідному віці як “юнців, що ніколи не дорослішають, ... Пітерів Пенів, яким уже за двадцять” (р. 42). Пояснюючи цей аналіз у термінах більш знайомих своїй аудиторії, що складається з випускників УБЯ та їхніх сімей, старійшина Тінгі говорив про “нерішучість, з якою деякі випускники коледжів ... приймають відповідальності шлюбу та сім'ї” (звернення на початку, 21 квітня 2005).

Ця тенденція відкладати дорослі відповідальності, включаючи шлюб і сім'ю, є справді помітною серед дорослої молоді нашої Церкви. Середній вік, в якому укладають шлюб, зріс за кілька минулих десятиліть, і кількість дітей, народжених у подружніх пар нашої Церкви, зменшувалася. Послання старійшини Нельсона *Віра і сім'я* на вогнику, що проводився три

місяці тому, розглядало цей предмет, і це також частина моєї теми “Довічна відданість”. Отже, я буду закінчувати, поділившись деякими проблемами, пов’язаними з практикою нинішніх стосунків неодруженої молоді нашої Церкви в Північній Америці.

Компетентні оглядачі повідомляють, що практика побачень практично зникла у студмістечках і серед дорослої молоді взагалі. Її замінило те, що називають “вештанням” (див. Bruce A. Chadwick, “Hanging Out, Hooking Up, and Celestial Marriage”, in *Brigham Young University 2002–2003 Speeches* [2003], 1–8). Ви, мабуть, знаєте, що це, але я опишу це заради тих з нас, хто вже в середніх літах або старше, та інших людей, що не знають про це. Вештання “виконується” групою молодих людей і жінок, які об’єднано чимось займаються. Це дуже відрізняється від побачень.

Заради тих з вас, хто ще не в середніх літах або старше, мені також, можливо, доведеться описати, що таке побачення. На відміну від вештання, побачення—це не командна розвага. Побачення—це зустріч пари, яка набуває досвіду спілкування між ними двома і того тимчасового зобов’язання, яке може в деяких нечастих і дорогоцінних випадках перерости у шлюб.

Що зробило побачення вимираючим видом? Я не впевнений, але я бачу фактори, що сприяють цьому:

1. Зрушення в культурі нашого світу виразно спрямовані проти прийняття зобов’язань у сімейних стосунках. Наприклад, розлучення, в юридичному плані, стало легким, а народження дітей—непопулярним. Ця протидія зобов’язанням безумовно служить спротиву, що його чинить диявол Батьковому планові для Його дітей. Цей план спирається на дотримання завітів або зобов’язань. Все, що відводить нас від зобов’язань, послаблює нашу здатність брати участь у цьому Плані. Побачення включає зобов’язання, навіть якщо воно тільки на кілька годин. Вештання не вимагає жодного, щонайменше, жодного зобов’язання для чоловіків, якщо жінки подбають про їжу та місце під дахом.
2. Ефект вирівнювання, що є результатом дій жіночого руху, зробив свій внесок у те, щоб на побачення не ходили. По мірі того, як перспективи для жінок розширюються і дехто з них стає більш агресивними, деякі чоловіки втрачають

рішучість брати на себе традиційні чоловічі ініціативи, такі як запрошення на побачення, щоб тільки на них не нависли страхітливий ярлик “чоловічого шовініста”.

3. Вештання популяризується в телепрограмах про неодружених дорослих.
4. Значення і важливість “побачення” також змінилося таким чином, щоб “витіснити побачення з ринку”. Я бачив паростки цієї тенденції серед наших наймолодших дітей. З якоїсь причини хлопці-школярі відчувають, що запропонувати побачення—це щось дуже важке або екстравагантне, особливо якщо треба запросити дівчину на шкільний бал, і дівчата відчувають, що для них прийняти запрошення—це також [щось важке або екстравагантне]. Крім того, побачення мало бути чимось недешевим. Я бачив децю з цього у студмістечку УБЯ в 70-ті роки. Я пам’ятаю, як бачив одну пару, що їла пригощення, принесене друзями, просто на дорозі, між смугами дорожнього руху, що на південь від футбольного стадіону УБЯ.

Усе це ускладнює побачення. І чим складніше стає побачення і більше грошей треба витратити на нього, тим менше відбувається побачень. Коли побачення рідшають і стають складнішими, це, здається, створює очікування, що побачення має на увазі серйозність або тривале зобов’язання. Це очікування робить побачення ще більш непопулярним. Залишилися в минулому ті незграбні і недорогі телефонні дзвінки, які робили ваші батьки, а й дідусі з бабусями. Ці розмови були приблизно такими: “Що ти робиш ввечері?” “В кіно підемо?” Або, “Може прогуляємося в центрі міста?” Такі недорогі побачення можуть бути частими, і їх не слід боятися, бо вони не несуть з собою тривалого зобов’язання.

Прості і частіші побачення дозволяють і чоловікам, і жінкам [так би мовити] “роздивитися товар лицем” так, що це дозволяє всебічно оцінити перспективи. Старомодне побачення було чудовим способом познайомитися з тим, хто належить до протилежної статі. Воно допомагало поговорити. Воно дозволяло вам побачити, як ви поведетеся з іншими і як з вами поведуться в ситуації, коли ви одне з одним. Воно надавало можливості пізнати, як саме розпочати і підтримувати стосунки дорослих людей. Нічого подібного не відбувається у вештаннях.

Мої неодружені брати і сестри, слідуйте простій моделі побачень, і вам не треба буде робити ваш “шопінг” через Інтернет, в чат-кімнатах або через службу побачень—дві альтернативи, що можуть бути дуже небезпечними або, щонайменше, непотрібними і неефективними.

Існує ще один можливий фактор, що впливає на занепад побачень і зростання культури вештання. Протягом багатьох років Церква радила молодим людям не ходити на побачення до 16 років. Мабуть, деякі молоді дорослі, особливо чоловіки, довели цю мудру пораду до надміру і вирішили не ходити на побачення до 26 або, можливо, до 36 років.

Чоловіки, якщо ви повернулися з місії і досі слідуєте тій моделі поведінки для хлопчиків і дівчат, якої вам радили дотримуватися, коли вам було 15 років, то настав час підрості. Збирайте свою сміливість і шукайте когось, з ким ви могли би сходити на побачення. Почніть з багатьох побачень з багатьма жінками, а коли ця фаза відкриє хорошу перспективу, переходьте до залицяння. Час одружуватися. Це те, чого Господь чекає від Своїх молодих дорослих синів і дочок. Чоловіки повинні виявляти ініціативу, і ви, чоловіки, маєте впоратися з цим. Якщо ви не знаєте, що таке побачення, можливо це визначення допоможе. Я чув його від своєї 18-річної онуки. “Побачення” має пройти 3 випробування: (1) планування заздалегідь, (2) наявність грошей для побачення і (3) саме побачення без інших друзів і подруг.

Молоді жінки, не дозволяйте вештання і заохочуйте побачення, що є простими, недорогими і частими. Не робіть так, щоб молодим чоловікам було легко вештатися в тих місцях, де жінки забезпечують пригосщення. Не годуйте їх “на дурничку”. Нерегулярні групові заходи—це нормально, але коли бачите чоловіків, для яких вештання є основним способом спілкування з протилежною статтю, я думаю, вам слід зачинити комору і закрити входні двері на засув.

Якщо ви це зробите, також повісьте табличку: “Буде відкрито для тих, хто готовий ходити на побачення” або щось на зразок цього. Молоді жінки, будь ласка, допоможіть цим сором’язливим чоловікам попросити про просте, недороге побачення. Частково це можна полегшити, уникаючи того ставлення, що побачення—це щось дуже серйозне. Якщо ми хочемо перекопати чоловіків частіше запрошувати на побачення, ми маємо встановити те взаємне очікування, що піти на побачення—це не означає мати на увазі постійне

зобов’язання. Зрештою, молоді жінки, якщо ви відмовляєтеся від побачення, будьте ввічливими. Інакше ви можете зламати нервового і сором’язливого претендента і знищити в ньому бажання ходити на побачення, що може зашкодити якійсь іншій сестрі.

Мої молоді неодружені друзі, ми радимо вам перевести ваші стосунки з представниками протилежної статі в площину побачень, що мають перспективу перерости у шлюб, а не в площину вештання, яке може перерости тільки в групові розваги, такі як футбол. Шлюб—це не захід для групи—щонайменше, доки діти не з’являться в достатній кількості.

Сестри, здається, вам подобається, що я в основному зосереджуюся на обов’язках молодих чоловіків. Тепер я маю кілька слів для неодружених жінок.

Якщо ви просто спостерігаєте за плином часу, чекаючи шлюбних перспектив, облиште це очікування. Ви можете ніколи не дочекатися слушної нагоди для шлюбу в цьому житті, отже облиште це очікування і почніть рухатися. Підготуйте себе до життя—навіть до життя неподружнього—через освіту, набуття досвіду і планування. Не чекайте, поки щастя звалиться вам на голову. Шукайте його в служінні і пізнанні. Будьте творцями свого життя. І довіряйте Господу. Ваша довічна відданість повинна слідувати пораді царя Веніямина “призиваючи ім’я Господа щоденно, і стоячи непохитно у вірі в те, що має прийти” (Мосія 4:11).

“Вони управляють собою”

Незаміжні сестри, у мене є експерт, якого я попрошу зараз вийти на сцену. Це моя дружина, Крістен, яка 35 років чекала одруження до того, як ми побралися. Я попрошу її піднятися і розповісти те, що в неї на душі.

Сестра Крістен Оукс: Дякую, старійшина Оукс. Я одружилася, коли мені було за 50, і у мене таке враження, що я стаю взірцем для людей “старшого віку”.

Перш ніж почати, мені хочеться сказати, як сильно Небесний Батько любить вас. Ми в Окленді, я тільки що разом з президентом місії, Робертом Боменом, була у центрі для відвідувачів. Ми бачили статую Крістус і послання живого Христа. Це запало мені в серце. Це ваш час. Не марнуйте його—присвятіть його вашому Небесному Батькові.

Мені подобається те, що президент Пекер говорить про Спокуту. Спокута—це не щось, що відбувається наприкінці нашого життя. Це те, що відбувається

щодня. І тому я говорю нашим незаміжнім сестрам— не марнуйте часу.

Може дуже важко бути незаміжньою так довго, особливо в сім'ях у Церкві. Я знаю це почуття. На моє 50-річчя чоловік моєї сестри читав газету. Він сказав: “Слухай, у газеті кажуть, що у 50 років у тебе більше шансів загинути від рук терористів, ніж вийти заміж”. Коли він це сказав, я знала, що буде важко піти на побачення, але я не здавалася. Тут немає нічого спільного з тероризмом.

Я би також порадила вам знаходити рівновагу. Як незаміжня я повинна була йти вперед. Я здобула докторський ступінь і так захопилася своєю роботою, що забула про те, як бути хорошою людиною. Я порадила б усім присутнім завжди пам'ятати, що ваше найперше покликання—бути матір'ю або батьком. Розвивайте ці внутрішні таланти, таланти любові і служіння. Як незаміжній мені доводилося шукати нагоди для служіння, а тепер одна з них кожного вечора сидить з протилежного боку кухонного столу. Я так вдячна за це.

На завершення я хочу поговорити про важкі часи в житті. Вони будуть і в одиноких, і в одружених. Можливо, у вас буде дуже хвора дитина або помратиме хтось із близьких, або буде період самотності. Ви можете втратити дитину або опинитися в неконтрольованій ситуації, наприклад, сильно захворіти. Я порадила б вам посвятити той час Небесному Батькові. У Геламан 3:35 сказано, що якщо ми повернемося серцями, віддамо їх Богові, все, що станеться з нами, освятить нас, тож будь-який час стає благословенням.

Ви—найкраща для мене група на світі. Ви найдорожчі мені, адже я знаю, як воно—бути на вашому місці, і я була на ньому дуже, дуже довго.

Хочу, щоб ви знали, що це Церква живого Бога, Церква Ісуса Христа Святих Останніх Днів. Це Його Церква. Я дуже вдячна, що у нас є живий пророк, Президент Гордон Б. Хінклі. А найпевніше я знаю, що є Небесний Батько, Який любить нас, Який був моїм найкращим другом, коли ніхто мене не любив. Я кажу це в ім'я Ісуса Христа, амінь.

Старійшина Даллін Х. Оукс: Дякую, Крістен. Брати і сестри, якщо вас непокоїть щось із того, що ми щойно сказали, будь-ласка, послухайте дуже уважно, що я скажу вам зараз. Мабуть, ви є молодим чоловіком, який відчуває тиск моїх слів про потребу розпочати ходити на такі побачення, що переростуть у

шлюб, або ви є молодою жінкою, занепокоєною тим, що ми сказали про потребу дати собі раду в житті.

Якщо ви відчуваєте, що ваш випадок є особливим, що рішуча порада, яку я дав, не стосується вас, будь-ласка, не надсилайте мені листів. Чому я прохаю про це? Я знаю, що такі прямі поради, як щойно виголошена, викликають велику кількість листів від членів Церкви, які відчувають себе винятками з правил і хочуть, щоб я підтвердив, що мої слова не поширюються на них у їхніх особливих обставинах.

Я поясню, чому я не можу надати великого заспокоєння у відповідь на такі листи, розповівши вам про досвід спілкування з однією людиною, яка була занепокоєна загальним правилом. Я виголосив промову, в якій я згадував заповідь “Не вбивай” (Вихід 20:13). Після цього один чоловік підійшов до мене в сльозах і сказав, що мої слова показують, що для нього надії нема. “Що ви маєте на увазі?”—спитав я.

Він пояснив, що він був кулеметником на Корейській війні. Під час фронтальної атаки його кулемет скопив десятки і десятки піхотинців ворога. Їхні тіла були нагромаджені в такій кількості перед його кулеметом, що йому та його товаришам довелося відштовхувати їх, щоб мати змогу і далі вести вогонь. Він вбив, як він сказав, сотню людей, і тепер йому доведеться йти до пекла, тому що я сказав про заповідь Господа: “Не вбивай”.

Пояснення, яке я дав тому чоловікові, є тим самим, що я дам вам, якщо ви відчуваєте себе винятком з того, про що я казав. Як генеральний авторитет, я маю обов'язок навчати загальним принципам. Коли я це роблю, я не намагаюся визначити всі винятки. Існують винятки з певних правил. Наприклад, ми віримо, що заповідь не порушується, коли вбивають під час збройних конфліктів, не порушуючи законів воєнного часу. Але не просить мене висловити свою точку зору щодо вашого винятку. Я тільки навчаю загальним правилам. Чи ваш випадок можна назвати винятком, є вашою відповідальністю. Ви маєте вирішити це особисто між собою і Господом.

Пророк Джозеф Сміт учив про те саме, сформулювавши це по-іншому. Коли його запитали, як йому вдається керувати такою різноманітною групою святих, він сказав: “Я навчаю їх правильним принципам, і вони керують собою” (in John Taylor, “The Organization of the Church”, *Millennial Star*, Nov. 15, 1851, 339). У тому, що я сказав щойно, я просто навчаю правильним принципам і запрошую кожного

з вас діяти у відповідності до цих принципів, керуючи собою.

Брати і сестри, мені було приємно бути з вами. Я молюся, щоб сказане цього вечора було донесено до ваших сердець і було зрозумілим силою Святого Духа з таким же наміром, з яким це було сказано, а намір цей—благословити ваше життя, втішити засмучених і засмутити надто втішених.

Це—Церква Ісуса Христа. Він страждав і помер у жаклих передсмертних муках в Гефсиманії та

Голгофі, щоб дати впевненість у безсмерті й надію на вічне життя. Я молюся, щоб Господь благословив кожного з нас у нашому прагненні виконувати заповіді Господа, дивитися все вище, досягати у буденних рішеннях того, що я назвав спокійною і постійною довічною відданістю. Це—Церква Ісуса Христа, відновлена в ці останні дні із силою священства й повнотою Його євангелії. Про це я свідчу і благаю про благословення Господа для вас, моїх благородних друзів, в ім'я Ісуса Христа, амінь.